

Vežamų krovinių draudimo taisyklės Nr.010

Vežamų krovinių draudimo sąlygos (draudimo rūšies sąlygos)

PATVIRTINTA:
ADB „Gjensidige“
Valdybos 2016 m. vasario 18 d. nutarimu.
Sąlygos įsigaliojo nuo 2016 m. kovo 1 d.

1. Sąvokos ir apibrėžimai

- Krovinių vežimas** – krovinių (prekių, produkcijos, siuntų, žaliavų, iškasenų, konteinerių ir kitų daiktų) vežimas yra jų gabenimas iš išsiuntimo vietos į paskirties vietą transporto priemonėmis, įskaitant tarpinį sandėliavimą.
- Žala** – krovinių arba jų dalies sunaikinimas, sugadinimas, praradimas ir dėl to patirtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai) dėl draudimo sutartyje nurodytų draudžiamųjų įvykių.
- Nuostoliai** – patirtos žalos piniginei išraiška.
- Vienas draudžiamasis įvykis** – įvykis arba eilė įvykių, kuriuos lemė ta pati priežastis nuo pačiu laiku toje pačioje vietoje ir kurių metu patirti nuostoliai yra atlyginami pagal draudimo sąlygas.
- CMR Konvencija** – 1956 m. gegužės mėn. 19 d. Tarptautinio krovinių vežimo keliais sutarties Konvencija, įskaitant 1978 m. birželio 5 d. protokolą.
- ADR sutartis** – 1957 m. rugsėjo 30 d. Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo automobilių transportu.
- ATP susitarimas** – 1970 m. rugsėjo 1 d. Ženevos Susitarimas dėl greitai gendančių maisto produktų tarptautinio gabenimo ir tokiame gabanime naudojamų specialių transporto priemonių.
- Transporto priemonės netinkamumas eksploatacijai** – transporto priemonės netinkamumas gabenti apdraustus krovinius, kaip tai reglamentuoja galiojantys LR įstatymai, arba krovinio sugadinimą galintys įtakoti išoriški matomi transporto priemonės ar konteinerio pažeidimai. Laivai (išskyrus linijinius laivus, plaukiojančius reguliariais maršrutais) laikomi netinkamais krovinių gabenimui, jei jie neatitinka Londono draudimo Instituto (ILU) nustatytos aktualios redakcijos laivų tinkamumo klasės sąlygos Institute Classification Clause ir/arba nėra sertifikuoti pagal Tarptautinio saugaus laivų eksploatavimo ir prevencijos valdymo kodekso (ISM Code) reikalavimus.
- Krovinio gabenimas keliais** – kuomet krovinius gabenamas keliais autotransportu (įskaitant pačių autotransporto priemonių, gabenančių krovinius, gabenimų jūros keltais, geležinkeliais, jei krovinius nebuvo iškrautas iš autotransporto priemonės).
- Ekspeditorius** – juridinis asmuo, su užsakovo sudaręs krovinių ekspedijavimo sutartį ir įsipareigojęs užsakovo (užsakovo kliento) iššomis, jo arba savo vardu vežti krovinį ir atlikti kitus su tuo susijusius veiksmus.
- Vežėjas** – fizinis ar juridinis asmuo, turintis vežėjo veiklos leidimą, licenciją arba kitus jo veiklą įteisinančius dokumentus, kuris prisiimdamas atsakomybę savo vardu, savo transporto priemonėmis ir rizika veža krovinius pagal krovinių vežimo sutartis.
- Didelis neatsargumas** – asmens elgesys, pasireiškiantis veikimu ar neveikimu, kurio galima buvo išvengti laikantis minimalių atsargumo ir dėmesingumo reikalavimų.
- Subrogacija (draudiko reikalavimo teisė)** – draudiko teisė į išmokėtas pinigų sumas iš atsakingo už padarytą žalą asmens (kaltininko).
- Pakrovimas** – veiksmas, kai krovinius sandėlyje ar saugojimo vietoje pakeliamas nuo žemės tam tinkamu būdu naudojant tam pritaikytą techniką ir patalpintas į transporto priemonę, kuri bus naudojama jo gabenimui.
- Iškrovimas** – veiksmas, kai krovinius iškeliamas iš jo gabenusio transporto priemonės tam tinkamu būdu naudojant tam pritaikytą techniką ir patalpintas į sandėlį ar saugojimo vietą.
- Perkrovimas** – veiksmas, kai krovinius iškeliamas iš jo gabenusio transporto priemonės tam tinkamu būdu naudojant tam pritaikytą techniką ir patalpintas į kitą transporto priemonę tolesniam jo gabenimui.
- Tarpinis sandėliavimas** – ne važtaraštyje nurodytoje paskirties vietoje vykdomas laikinas transportuojamo krovinio saugojimas, kuriam pasibaigus krovinius bus toliau gabenamas į paskirties vietą.
- Transporto priemonės avarija** – transporto priemonės susidūrimas su išoriniais objektais, apsvertimas, paskendimas, užplaukimas ant seklumos, transporto priemonės kritimas ar kokio nors daikto užkritimas ant jos, nuvažiavimas nuo kelio ar bėgių.
- Bendrosios avarijos nuostoliai** – sąmoningi ir pagrįstai padaromos išlaidos arba aukojimai, kad būtų išgelbėtas nuo bendro pavojaus laivas, frachtas ir laivų gabenami kroviniai. Bendrosios avarijos nuostoliai paskirstomi tarp laivo, frachto ir krovinio, proporcingai jų vertei.
- Krovinio tvirtinimas** – pakrovimo ar perkrovimo metu atliekamas krovinio pritvirtinimas transporto priemonėje pagal krovinių tipui ar pobūdžiui keliamus reikalavimus, siekiant išvengti žalos.
- Gamtinės jėgos** – potvynis, liūtis, kruša, audra, viesulas, žaibai, uraganas, žemės drebėjimas sausumoje bei jūroje, grunto įsmukimas, grūdis, žemės nuosilauža, ugnikalnio išsiveržimas.
- Sprogimas** – kietų, skystų ar dujinių medžiagų tūrio staigus padidėjimas, kurio metu pasireiškia didelės jėgos oro banga.
- Gaisras** – nekontroliuojamas degimas, t. y. ugnies išplitimas ar smilkimas, kurio metu ugnis ar išsiskyrusi aukšta temperatūra sunaikina ar apgadina krovinį.
- Krovinio vidinės savybės** – prekių prigimtinės savybės ar pasilėpti defektai, kurie savaime yra prekių nusidėvėjimo, sugedimo ar trūkumo priežastis.

- Krovinio visiškasis praradimas** – krovinio sunaikinimas ar esminis jo sugadinimas dėl kurio krovinio atstatymas yra ekonomiškai nepagrįstas ar neįmanomas arba krovinius yra dingęs.
- Krovinio sugadinimas** – transportuojamų prekių arba jų dalies fizinės būklės pokytis, kai sumažėja prekių ar jų dalies vertė.
- Krovinio dingimas** – krovinius laikomas dingusiu pervežimo metu, jeigu nuo planuoto jo pristatymo termino praėjo 60 dienų ir per šį laikotarpį nebuvo gauta jokių žinių apie jo buvimą vietą. Jeigu ryšių sutrikimo priežastimi gali būti karas, karui prilygstantys įvykiai, pilietinis karas ar neramumai šalyje, tai šis terminas pritaikomas priklausomai nuo įvykių aplinkybių.
- Teroristinis aktas** – asmens ar grupės asmenų, veikiančių savarankiškai ar bet kokios organizacijos, ar vyriausybės vardu, pavojaus žmonių gyvybei, sveikatai, turtui ar infrastruktūros objektams sukėlimas panaudojant arba grasinant panaudoti jėgą, siekiant politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų, tame tarpe ir turint tikslą paveikti ar įbauginti vyriausybę, visuomenę ar jos dalį.
- Vienkartinė draudimo sutartis** – vieno konkretaus pervežamo krovinio draudimo sutartis.
- Ilgalaikė draudimo sutartis** – visų draudimo sutartyje nurodytų per draudimo laikotarpį pervežamų krovinių draudimo sutartis.
- Numatoma krovinių apyvarta** – bendra visų ilgalaikė krovinių sutartimi draudėjo numatoma pervežti (apdrausti) krovinių vertė, kurią jis deklaruoja prašyme sudaryti draudimo sutartį.
- Minimali metinė draudimo įmoka** – draudimo įmoka, kurią ilgalaikėje krovinių draudimo sutartyje nustato draudikas, atsižvelgdamas į numatomą krovinių apyvartą ir kitus rizikos faktorius.
- Faktinė krovinių apyvarta** – bendra per ilgalaikės draudimo sutarties laikotarpį pervežtų (apdraustų) krovinių vertė, kurią draudėjas privalo deklaruoti draudikui.
- Faktinė draudimo įmoka** – draudimo įmoka, kurią ilgalaikės sutarties pabaigoje apskaičiuoja draudikas, remdamasis faktine krovinių apyvarta. Skirtumą tarp minimalios ir faktinės draudimo įmokos draudėjas privalo sumokėti draudimo sutartyje nustatyta tvarka.
- Duomenų apdorimo sistema** – kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ir/ ar mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorimo įrenginiai ir visa kita, kieno darbas visiškai ar iš dalies priklauso nuo integroscimosios sistemos (integruotų schemų bei mikrokontrolerių).

2. Draudimo objektas

- Pagal šias taisykles yra draudžiami turiniai interesai, susiję su kroviniu, vežamų visų rūšių transporto priemonėmis sugadinimu, praradimu ar dingimu.
- Nedraudžiamas narkotinis medžiagos ir jų žaliavos, kitos žaliavos, medžiagos ir produkcija, kurių gamyba ir transportavimas draudžiamas Lietuvos Respublikos įstatymais. Taip pat, jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudimo objektu nelaikomi taurieji metalai, brangakmeniai (išskyrus pramonėje naudojamos jų gaminius), papuošalai, pinigai, vertybiniai popieriai, meno dirbiniai, antikvariniai daiktai, ginklai, sprogstamos medžiagos, radioaktyvios medžiagos, gyvi gyvūnai ir augalai.
- Vežami kroviniai, kurie buvo sugadinti prieš prasidedant pervežimui gali būti draudžiami, jei šie sugadinimai neturės įtakos įvykti draudžiamajam įvykiui ir atsirasti nuostoliams. Įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas atlygina tik tuos nuostolius, kurie nesuję su prieš pervežimą buvusiais krovinio sugadinimais.

3. Draudžiamieji įvykiai

Draudėjas, draudikui neprieštaraujant, gali pasirinkti šiuos draudimo apsaugos variantus:

A variantas – Visų rizikų draudimas. Apdraudžiamas krovinio sugadinimo, praradimo, dingimo rizikos, atsitikusios dėl bet kokių priežasčių draudimo apsaugos galiojimo metu, išskyrus nurodytas šių taisyklių 4 skyriuje. Taip pat atlyginami Bendrosios avarijos nuostoliai.

B variantas – Išvardintų rizikų draudimas. Apdraudžiamas krovinio sugadinimo, praradimo, dingimo rizikos, atsitikusios dėl:

- transporto priemonių apvirtimo, susidūrimo su išoriniais judančiais ir nejudančiais objektais (išskyrus vandenį), nuriedėjimo nuo kelio ar bėgių;
- medžių virtimo, skraidymo aparatų ir jų dalių kritimo;
- tiltų, viadukų ir kitų statinių ir pastatų griuvimo;
- gamtinių jėgų poveikio;
- gaisro, sprogimo;
- sandėlio griuvimo, gaisro, sprogimo, vandentiekio ar šildymo sistemos vamzdžių trūkimo tarpinio sandėliavimo metu;
- vandens transporto priemonės užplaukimo ant seklumos, išmetimo į krantą, nuskenidimo, apvirtimo, pažeidimo ledu;
- jūros, ežero, upės vandens patekimo į laivo triumą, pervežamų laivų transporto priemonę, konteinerį, į apdraustojo objekto pakrovimo patalpą;
- apsilūgimo sistemos, vandentiekio avarijos;
- krovinio iškritimo, jo nuplovimo nuo denio audros metu;
- atsikrovinimo vieneto (pakuočių) praradimo jam iškritus pakrovimo, perkrovimo ar iškrovimo metu;
- krovinio sąmoningo išmetimo už borto gelbstint laivą ar kitus krovinius;
- krovinio iškrovimo gelbėjimo uoste dėl grėsiančios apdraustos rizikos;
- krovinio vagystės, plėšimo, dingimo;
- taip pat atlyginami Bendrosios avarijos nuostoliai.

C variantas – Ribotų rizikų draudimas. Apdraudžiamas, krovinio sugadinimo ir praradimo rizikos, atsitikusios dėl:

- transporto priemonių apvirtimo, susidūrimo su išoriniais judančiais ir nejudančiais objektais (išskyrus vandenį), nuriedėjimo nuo kelio ar bėgių;
- medžių virtimo, skraidymo aparatų ir jų dalių kritimo;
- tiltų, viadukų ar kitų statinių griuvimo;
- gaisro, sprogimo;
- vandens transporto priemonės užplaukimo ant seklumos, išmetimo į krantą, nuskenidimo, apvirtimo, pažeidimo ledu;
- krovinio iškritimo, jo nuplovimo nuo denio audros metu;
- krovinio sąmoningo išmetimo už borto gelbstint laivą ar kitus krovinius;
- krovinio iškrovimo gelbėjimo uoste dėl grėsiančios apdraustos rizikos;
- taip pat atlyginami Bendrosios avarijos nuostoliai.

4. Nedraudžiamieji įvykiai

- Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudimo įmoka nemokama, kai krovinius sugadinimas, praradimas, dingsta dėl:**
 - netinkamo ar nepakankamo krovinio įpakavimo, pakrovimo ar krovinio paruošimo pervežimui (įskaitant ir krovinio sukrovimą į netinkamą eksploatuoti konteinerį) pažeidžiant standartus ir normas, numatytus gamintojo. Tuo atveju, jeigu gamintojas nenumato transportavimo standartų ir normų, vadovaujamas įprastais įpakavimo, tvirtinimo ir krovinio paruošimo transportavimui reikalavimais;
 - pervežimo tam nepritaikyta ar netinkama eksploatuoti transporto priemonė (išskyrus jūrinius laivus, kurių neatitiktumas Institute Classification Clause sąlygai iš anksto raštu buvo suderintas su draudikui);
 - nuostolių, sugadinimų ar išlaidų, atsiradusių dėl uždelsto pervežimo, net jei uždelimo priežastis yra apdraustoji rizika;
 - natūralaus krovinio nubyryjimo, nutekėjimo, svorio ar tūrio sumažėjimo, laipsniško krovinio nusidėvėjimo ar suriomo;
 - įprastos tai vietoje oro drėgmės ar temperatūros svyravimo poveikio, krovinio perdžiūvimo ar sudrėkimo dėl atmosferos kritulių;
 - krovinio natūralių savybių;
 - kenkėjų (vabzdžių, graužikų, parazitų ir pan.) padaryto krovinio pažeidimo ar sunaikinimo;
 - krovinio trūkumo ar skirtumo sveriant krovinį pakrovimo ir iškrovimo metu, esant nepažeistam įpakavimui ir nepažeistom plombom;
 - gaisro ir/ar sprogimo įvykusio dėl to, kad žinant draudėjui, bet nežinant draudikui, kartu su kroviniu buvo pervežamos savaime ar lengvai užsidegančios, sprogstamosios medžiagos;
 - krovinio siuntėjo, gavėjo, savininko, vežėjo, ekspeditoriaus ar kitų transporto operatorių, kuriems buvo patikėti su kroviniu transportavimui susiję veiksmai bankroto, nemokumo ar finansinių įsipareigojimų, susijusių su krovinio pervežimu, nevykdymu;
 - bet kokio pobūdžio netiesioginių nuostolių.
 - Jei draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, draudikas neatlygina nuostolių ar išlaidų tiesiogiai ar netiesiogiai susijusių ar kylančių dėl:**
 - karo, pilietinio karo, revoliucijos, sukilimo, maisto ar dėl to kylančios pilietinės nesantaikos, veiksmų, padarytų užpuolusios kariaujančios pusės ar priešinančios jai;
 - krovinio užgrobimo, konfiskavimo, arešto, sulaiikymo ar bandymo tai padaryti ir panašius veiksmus, atsiradusių dėl 4.2.1 punkte išvardintų įvykių bei su tuo susijusių pasekmių;
 - paliktų minų, torpedų, bombų ar kitų paliktų karo ginklų.
 - streekų, lokautų, politinių perversmų, visuotinių neramumų, riaušių, nepriklausomai nuo jose dalyvaujančių žmonių skaičiaus;
 - teroristinių atakų;
 - bet kokio branduolio ar atomo dalijimosi reakcijomis paremto ginklo panaudojimas ir bet kokio kito radioaktyvių medžiagų, radioaktyvaus spinduliuojamo poveikio, radioaktyvaus užteršimo pasekmių;
 - cheminių, biologinių, biocheminių ar elektromagnetinių ginklų panaudojimo;
 - kompiuterinių virusų atakų, kompiuterių, kompiuterinės programinės įrangos panaudojimo žalos sukėlimo tikslais, netiesingo (netinkamo) duomenų ar elektroninio duomenų apdorimo priemonių bei programų naudojimo, klaidų pateikiant, papildant, atpažįstant duomenis ir datos elektroninio duomenų apdorimo sistemos.
- ### 5. Draudimo apsaugos galiojimas
- Draudimo apsauga galioja tik draudimo liudijime nurodytiems kroviniams (arba jų grupėms), gabenamiems draudimo liudijime nurodytu maršrutu (ar išvardintose valstybės arba teritorijose) bei nurodytomis transporto priemonėmis (ar transporto priemonių tipais).
 - Draudimo apsauga įsigalioja nuo to momento, kai krovinius pradedamas gabenti iš sandėlio ar saugojimo vietos, kad būtų pakrautas į transporto priemonę ir gabenamas į paskirties vietą, bet ne anksčiau, nei nurodyta draudimo sutartyje, tęsiasi toliau vežimo numatytu maršrutu metu ir nustoja galioti nuo momento (kuris įvyksta pirmas):
 - kai krovinius pristatomas į paskirties vietą. Jei transporto priemonė, atvykusi į paskirties vietą nėra iškraunama, tai draudimo apsauga šiam kroviniui pasibaigia praėjus 14 parų nuo laivo atvykimo ir 3 paroms kai naudojamos kitos transporto rūšys;
 - kai prekės, iškrovus jas paskirties uoste, pradedamos toliau gabenti į vietą, kuri nėra numatyta draudimo sutartyje;

- 5.2.3. kai tarpinis sandėliavimo viršija bendrą 30 dienų laikotarpį; draudimo apsauga atsinaujina, jei tolesnis pervežimas pradedamas per 90 dienų laikotarpį nuo tarpinio sandėliavimo pradžios;
- 5.2.4. kai krovinys išparduodamas dėl draudžiamąjo įvykio.
- 5.3. Ilgalaikės draudimo sutarties atveju draudimo apsauga:
- 5.3.1. galioja tik tiems kroviniams, kurių pervežimas prasidėjo po draudimo apsaugos taikymo pradžios (kaip apibrėžta šių taisyklių 3-ame skyriuje);
- 5.3.2. kroviniams, kurių pervežimas prasidėjo iki draudimo sutarties pabaigos ar nutraukimo, galioja iki pervežimo pabaigos (kaip apibrėžta pagal šių taisyklių p.5.2).
- 5.4. Draudėjo ir draudiko susitarimu vienkartinio draudimo sutartimi papildomai gali būti apdraudžiamas ir krovinio eksponavimas parodos metu draudimo liudijime nurodytu laikotarpiu, tačiau tik tada, kai apdraudžiamas ir krovinio transportavimas.
- 5.5. Jeigu draudimo sutartyje yra apdraustos rizikos nurodytos 4.2.3, 4.2.4 ir 4.2.5 punktuose, tai draudimo apsauga nuo šių rizikų gali būti atšaukta bet kuriuo atveju ir bet kurios sutarties šalies. Tačiau toks draudimo apsaugos nutraukimas įsigalioja ne anksčiau nei per 7 dienas nuo pranešimo apie apsaugos nutraukimą įteikimo. (atitinka ILU sąlygą Institute War Cancellation Clause).

6. Draudimo sumų nustatymo tvarka. Nevisiškas draudimas, dvigubas draudimas

- 6.1. Krovinio draudimo suma, nustatoma draudėjo ir draudiko susitarimu, tačiau ji negali būti didesnė nei krovinio draudimo vertė, kurią sudaro:
- 6.1.1. krovinio vertė išsiuntimo vietoje, nurodyta pirkimo-pardavimo ar kituose krovinio vertę pagrindžiančiuose dokumentuose, arba nustatyta pagal analogiškų prekių vidutinę rinkos vertę išsiuntimo vietoje;
- 6.1.2. su pervežimu susijusios išlaidos (muito mokesčiai, transportavimo, draudimo ir kitokios išlaidos);
- 6.1.3. numatomas pelnas (iki 10% krovinio vertės, skaičiuojant nuo aukščiausiai nurodytų sumų).
- 6.2. Jeigu draudimo suma yra mažesnė už krovinio draudimo vertę, tai įvykus draudžiamąjį įvykių draudikas atlygina tik dalį patirtų nuostolių, proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
- 6.3. Ilgalaikės draudimo sutartyse nustatomi šie draudimo sumų apibrėžimai:
- 6.3.1. draudimo suma vienam draudžiamajam įvykiui - maksimali draudimo išmokų suma, kurią draudikas gali išmokėti dėl kiekvieno atskiro draudžiamąjo įvykio;
- 6.3.2. draudimo suma visam draudimo laikotarpiui - maksimali draudimo išmokų suma, kurią draudikas gali išmokėti dėl visų draudžiamųjų įvykių, kurie gali atsitikti visiems per draudimo laikotarpį apdraustiems kroviniams;
- 6.3.3. jeigu ilgalaikės draudimo sutarties atveju, draudimo suma vienam draudžiamajam įvykiui yra mažesnė už konkretaus krovinio draudimo vertę, tai įvykus draudžiamajam įvykiui draudikas atlygina tik dalį patirtų nuostolių, proporcingai draudimo sumos vienam draudžiamajam įvykiui ir konkretaus krovinio draudimo vertės santykiui.
- 6.4. Jeigu draudimo suma, nustatyta draudimo sutartyje, viršija krovinio draudimo vertę, tai draudimo sutartis negalioja dėl viršijančios krovinio draudimo vertės draudimo sumos dalies.
- 6.5. Jeigu draudimo suma buvo padidinta dėl draudėjo ir/ar naudos gavėjo apgaulės, draudikas turi teisę reikalauti draudimo sutartį pripažinti negaliojančia ir atlygti jai padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.
- 6.6. 6.3 ir 6.4 punktuose taikoma taip pat taikomas tais atvejais, kai draudimo suma viršija krovinio draudimo vertę apdraudus tą patį objektą pagal kelias draudimo sutartis su skirtingais draudikais (dvigubas draudimas). Šiuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekvienas draudikas, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį.

7. Papildomos draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos draudimo sutarties galiojimo metu

- 7.1. Draudėjo teisės ir pareigos sutarties galiojimo metu:
- 7.1.1. ilgalaikės krovinio draudimo sutarties atveju draudėjas turi teisę reikalauti iš draudiko išduoti draudimą patvirtinantį dokumentą (sertifikatą) atskiram krovinio pervežimui;
- 7.1.2. jeigu ilgalaikė krovinio draudimo sutartis yra sudaryta remiantis numatoma per draudimo laikotarpį pervežti krovinį apyvartai, draudėjas privalo ne vėliau kaip per 14 dienų nuo sutarties galiojimo pabaigos pateikti draudikui duomenis apie faktiškai per šį laikotarpį pervežtų krovinį apyvartą galutinei draudimo įmokai apskaičiuoti, o taip pat ją sumokėti per 5 darbo dienas nuo sąskaitos gavimo, nebent draudimo sutartyje yra nustatyta kitaip. Taip pat draudėjas privalo sudaryti galimybę draudikui susipažinti su buhalteriniais dokumentais, susijusiais su krovinio vežimu;
- 7.1.3. pervažant krovinys samdytu autotransportu draudėjas privalo reikalauti, kad ekspeditorius ar vežėjas turėtų galiojantį civilinės atsakomybės draudimą už krovinio sugadinimą ar praradimą;
- 7.1.4. draudėjas, sužinojęs apie įvykį, kuris gali sukelti nuostolius arba išlaidas, privalo apie tai raštu nedelsiant pranešti draudikui. Jei įvykis įvyksta Lietuvos Respublikoje, apie tai pranešti draudikui ne vėliau kaip per 2 darbo dienas, jei užsienyje - ne vėliau kaip per 3 darbo dienas. Tokią pat pareigą turi ir naudos gavėjas, jeigu jis žino apie jo naudą sudarytą draudimo sutartį ir ketina pasinaudoti teise į draudimo išmoką;
- 7.1.5. įvykus draudžiamajam įvykiui draudėjas, naudos gavėjas ar jų įgalioti asmenys privalo:
- 7.1.5.1. imtis priemonių protingų priemonių siekiant išvengti grėšiančios žalos, sumažinti galimus nuostolius, dėti pastangas išgelbėti krovinį ir pašalinti priežastis, galinčias didinti nuostolius. Draudikas atleidžiamas nuo tos nuostolių dalies atlyginimo, kuri atsirado dėl to, kad draudėjas sąmoningai nesinėmė jam priemonių protingų priemonių šiemis sumažinti ar išvengti;
- 7.1.5.2. sužinojus apie įvykį, nedelsiant įsėti raštu trečiają šalį, kuri pagal sutartį su draudėju yra prisijęmusi įsipareigojimus už krovinio saugumą įvykio metu, apie jos atsakomybę ir galimas pretenzijas dėl nuostolių;

- 7.1.5.3. krovinio priėmimo metu raštu, įstatymų numatyta tvarka, patvirtinti išoriškai pastebimus krovinio apgadinius ar jo trūkumus ir laiku pareikšti pretenziją už padarytą žalą atsakingiems asmenims;
- 7.1.5.4. dėl nuostolių, kurie nebuvo išoriškai pastebimi krovinio priėmimo metu, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas pareikšti pretenziją už žalą atsakingiems asmenims.
- 7.1.6. kiekvienam atveju apie įvykį, kuris gali sukelti pretenzijas, nuostolius ar išlaidas nedelsiant informuoti draudiką, pranešti policijai ir kitoms pagal situaciją reikalingoms tarnyboms. Vagystės ar plėšimo atveju, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 24 valandas informuoti policiją, pateikti policijai ir draudikui visą žinomą informaciją apie įvykio aplinkybes;
- 7.1.7. sudaryti galimybę draudikui apžiūrėti įvykio metu sugadintą turtą, mechanizmus ar jų detales iki remonto, ardymo. Draudėjas neturi teisės pradėti šalinti įvykio pasekmių, apdrausto turto remonto, ardymo ar utilizavimo, nesuderinęs to su draudikui;
- 7.1.8. iš esmės posikeitęs draudimo rizikai, tuojau pat, kai tik apie tai sužinoja, raštu informuoti draudiką. Esminiu draudimo rizikos posikeitimu laikomi tokie ar panašūs atvejai kaip: nukrypimas nuo nurodyto ar įprasto maršruto, perkrovimo, paskirties uostų (punktų), transporto priemonių ar transportavimo būdo pakeitimas, pervežimo pradžios uždelšimas ir kitų draudimo sutartyje arba prašyme sudaryti draudimo sutartį nurodytų duomenų pasikeitimai;
- 7.1.9. pateikti draudikui visus dokumentus, susijusius su draudžiamąjo įvykio fakto, aplinkybių ir padarinių bei draudimo išmokos dydžio nustatymui: krovinio pervežimo važtaraščius, konosamentus, pakavimo lapus bei sąskaitas (invoisus); iš atsakingų valstybinių institucijų gautus dokumentus, patvirtinančius įvykio priežastis, aplinkybes, žalos dydį; atliktas muitinės procedūras patvirtinančius dokumentus; krovinio pirkimo-pardavimo sutartį; trečiųjų šalių įsipareigojimus už krovinio saugumą patvirtinančias sutartis; kitus draudiko reikalaujamus dokumentus, susijusius su draudžiamąju įvykiu;
- 7.1.10. pateikti draudikui dokumentus, reikalingus reikalavimo teisei (subrogacija) įgyvendinti;
- 7.1.11. be draudiko sutikimo neatlikti jokių veiksmų atleidžiančių trečiąją šalį nuo atsakomybės pagal prisiimtą įsipareigojimus už krovinio saugumą.
- 7.2. Draudiko teisės ir pareigos sutarties galiojimo metu:
- 7.2.1. draudikas, žalos atveju atlygines visą sugadinto krovinio draudimo vertę, turi teisę (bet neprivalo) perimti krovinį savo nuosavybėn. Jeigu pajamos, gautos realizavus krovinį finansiškai palankiausiai būdu viršija išmokos sumą, skirtumą draudikas privalo grąžinti draudėjui (naudos gavėjui). Tuo atveju, jeigu draudikas, atlygines visą krovinio vertę, nusprendė atsiskaityti teisės į krovinį, draudėjas, neviršijant gautos išmokos sumos, privalo grąžinti draudikui pajamas, gautas realizavus krovinį;
- 7.2.2. išmokėjęs draudimo išmoką, draudikui realizuoti reikalavimo teisę iš asmenis, atsakingus už padarytą žalą;
- 7.2.3. draudikas turi teisę sumažinti draudimo išmoką pretenziją už žalą atsakingam asmeniui dydžiu, jei draudėjas ir/ar apdraustasis, ir/ar naudos gavėjas be draudiko pritarimo atsiskak savo reikalavimo teisės ar ją apribojo arba ją įgyvendinti tapo neįmanoma dėl jų kaltės.

8. Nuostolių nustatymo, draudimo išmokų apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarka

- 8.1. Nuostolių dydį nustato draudikas, remdamasis iš draudėjo, naudos gavėjo, kitų institucijų ar asmenų gautais, su draudžiamąju įvykiu, susijusiais dokumentais.
- 8.2. Krovinio sugadinimo atveju nuostoliu laikoma krovinio atstatymo išlaidos arba jo vertės sumažėjimas, kuris nustatomas draudikui ir draudėjo (naudos gavėjo) susitarimu arba remiantis ekspertų išvadomis bei kitais su draudžiamąju įvykiu susijusiais dokumentais. Krovinio vertės sumažėjimas taip pat gali būti nustatomas realizuojant apgadintą krovinį rinkoje (pvz., parduodant aukcione), tačiau tik tuo atveju, kai krovinys realizuojamas su draudiko žinia. Tuo atveju, kai žala padaroma mašinoms ar mechanizmams, kurie susideda iš keleto dalių ar detalių, draudikas atlygina sugadintų dalių atstatymo arba pakeitimo naujomis išlaidas, įskaitant jų pristatymo bei remontavimo darbų išlaidas, bei pakeistoms dalims tenkančias išlaidas, numatytas šių taisyklių 6.1.2 ir 6.1.3 punktuose, jei jos buvo įtrauktos į apdraustos mašinos ar mechanizmo draudimo sumą. Jeigu pakeitus apgadintą arba prarastą dalį padidėja viso krovinio vertė, tai vertės padidėjimą atitinkanti suma atimama iš atstatymo išlaidų.
- 8.3. Krovinio visiškai praradimo atveju nuostoliu laikoma krovinio draudimo vertė, atskaičius išgelbėtų daiktų vertę.
- 8.4. Išlaidos, numatytos šių taisyklių 6.1.2 ir 6.1.3 punktuose, atlyginamos proporcingai krovinio žalos ir jo vertės santykiui. Šios išlaidos neįtraukiamos į nuostolių sumą, jeigu atsitikus draudžiamajam įvykiui jos dar neatsirado.
- 8.5. Atlyginami nuostoliai dėl Bendrosios avarijos įnašų, kurie apskaičiuojami remiantis galiojančių įstatymų bei tarptautinių konvencijų pagrindų sudaryta dispoša. Jeigu įnašų suma viršija krovinio draudimo vertę, draudikas atlygina nuostolius neviršydamas draudimo sumos.
- 8.6. Draudikas, neviršijant žalos draudimo sutartyje nustatytos draudimo sumos, atlygina išlaidas žalai išvengti arba nuostoliams sumažinti įvykus draudžiamajam įvykiui (įskaitant perkrovimo, laikino sandėliavimo ir tolesnio transportavimo išlaidas) tiek, kiek šios išlaidos buvo būtinos pagal aplinkybes arba buvo patirtos draudiko nurodymu. Taip pat atlyginamos išlaidos, skirtos draudžiamąjį įvykiu aplinkybių tyrimui, ekspertų išlaidos, bei kitos iš anksto su draudikui suderintos išlaidos.
- 8.7. draudimo išmoka yra nuostolio suma išskaičiavus:
- 8.7.1. draudimo sutartyje nustatytą besąlyginę iškaitą;
- 8.7.2. nesumokėtas draudimo įmokas, kurioms draudimo išmokos mokėjimo metu yra suėjęs mokėjimo terminas;
- 8.7.3. sumas, kurias draudėjui arba naudos gavėjui atlygino tretieji asmenys;
- 8.7.4. kito draudiko mokėtina suma dvigubo draudimo atveju.
- 8.8. Tuo atveju, kai žalą atlygina už ją atsakingas asmuo, draudimo išmoka negali būti didesnė negu skirtingas tarp nustatytos nuostolių sumos ir už ją atsakingo asmens atlyginimo sumos.

9. Draudimo išmokos mažinimo ar nemokėjimo atvejai

- 9.1. Draudikas nemoka draudimo išmokos:
- 9.1.1. jeigu draudimo sutartis buvo sudaryta po įvykio;

- 9.1.2. jeigu nuostoliai atsirado dėl draudėjo ir/ar apdraustojo, ir/ar naudos gavėjo tyčios ar nusikalstamų veiksmų, išskyrus atvejus, kai tyčiniai veiksmai ar neveikimas yra socialiai vertingi;
- 9.1.3. jeigu draudėjas šiose taisyklėse nustatytas terminais nepranešė draudikui ar jo atstovui apie draudžiamąjį įvykį, atsižvelgiant į tai, ar draudėjas savo pareigas nevykdė tyčia ar dėl neatsargumo, išskyrus kai įrodoma, kad apie įvykį draudikas sužinojo laiku arba kai nepranešimas apie įvykį neturėjo įtakos draudiko pareigai išmokėti draudimo išmoką;
- 9.1.4. jeigu draudėjas sąmoningai pateikė draudikui klaidingą informaciją draudimo sutarčiai sudaryti ir rizikai įvertinti ir tai sąlygojo nuostolių atsiradimą;
- 9.1.5. kai nustatomas krovinio trūkumas pristačius krovinį esant originalioms nepažeistoms plomboms, esant nepažeistam įpakavimui, nesant įsilažavimo žymių į transporto priemonę ar saugojimo patalpą arba krovinio trūkumo priežastis nėra patvirtinta atitinkamomis institucijomis (policijos, muitinės ir pan.).
- 9.2. Draudikas turi teisę sumažinti draudimo išmoką:
- 9.2.1. jeigu įvykis atsitiko dėl draudėjo ir/ar apdraustojo, ir/ar naudos gavėjo didelio neatsargumo;
- 9.2.2. jeigu draudėjas nevykdė bent vienos iš pareigų, numatytų šiose taisyklėse ar draudimo sutartyje, ir šių pareigų nevykdymas turėjo įtakos nuostolių atsiradimui, jų dydžiui, įvykio fakto ar aplinkybių nustatymui, reikalavimų teisės užtikrinimui, išskyrus tuos atvejus, kai pareigų pažeidimo nebuvo galima išvengti teisėtomis priemonėmis;
- 9.2.3. jeigu draudėjas ir/ar apdraustasis, ir/ar naudos gavėjas nesinėmė jam priemonių protingų priemonių išvengti žalos ar sumažinti nuostolius;
- 9.2.4. kitais draudimo sutartyje, šiose taisyklėse ar įstatymuose nustatytais atvejais.

Papildoma sąlyga Nr 001/010 Karo rizikų draudimas Prie vežamų krovinų draudimo sąlygų

Ši papildoma sąlyga taikoma tik jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje. Draudimo sutarčiai, kuriai taikoma ši sąlyga, suteikiama draudimo apsauga dėl žalų, sukeltų:

1. karo, pilietinio karo, revoliucijos, sukilimo, maišto ar dėl to kylančios pilietinės nesantaikos, veiksmų, padarytų užpuolusios kariaujančios pusės ar priešinantis jai;
2. krovinio užgrobimo, konfiskavimo, arešto, sulaukymo ar bandymo tai padaryti ir panašius veiksmus, atsiradusių dėl aukščiausiai išvardintų įvykių bei su tuo susijusių pasekmių;
3. paliktų minų, torpedų, bombų ar kitų paliktų karo ginklų. Tačiau bet kokių atvejų nebus atlyginami nuostoliai dėl bet kokio branduolio ar atomo dalijimosi reakcijos paretmo ginklo panaudojimo ir bet kokio kito radioaktyvių medžiagų, radioaktyvus spinduliavimo poveikio, radioaktyvaus užteršimo pasekmių.

Papildoma sąlyga Nr 002/010 Streikų rizikų draudimas Prie vežamų krovinų draudimo sąlygų

Ši papildoma sąlyga taikoma tik jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje. Draudimo sutarčiai, kuriai taikoma ši sąlyga, suteikiama draudimo apsauga dėl žalų, sukeltų:

1. streikų, lokautų, politinių perversmų, visuotinių neramumų, riaušių, nepriklausomai nuo jose dalyvaujančių žmonių skaičiaus;
2. teroristinių aktų.

Bendrosios draudimo sąlygos

PATVIRTINTA:
ADB „Gjensidige“
Valdybos posėdyje 2021 m. balandžio 29 d.
įsigaliojo nuo 2021 m. gegužės 11 d.

1. Sąvokos

- 1.1. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką dėl draudimo sutarties sudaryti ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudikui.
- 1.2. **Draudikas** – ADB „Gjensidige“.
- 1.3. ADB „Gjensidige“ draudimo produktų platintojų sąrašai skelbiami www.gjensidige.lt ir www.lb.lt.
- 1.4. **Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.
- 1.5. **Draudimo apsauga** – draudiko įsipareigojimas įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką.
- 1.6. **Draudimo įmoka** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutartyje nustatyta tvarka moka draudikui už draudimo apsaugą.
- 1.7. **Draudimo išmoka** – pinigų suma, kurią įvykus draudžiamajam įvykiui draudikas privalo išmokėti draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos forma.
- 1.8. **Draudimo laikotarpis** – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, nebūtinai sutampantis su draudimo sutarties terminu. Jeigu draudimo sutarties sąlygos nenustatyta kitaip, laikoma, kad draudimo apsauga galioja tik draudimo laikotarpiu.
- 1.9. **Draudimo sutarties terminas** – šalis tinkamai ir laiku vykdančiam sutartinį įsipareigojimus draudimo liudijime nustatytas draudimo sutarties galiojimo laikotarpis.
- 1.10. **Draudimo liudijimas (polisas)** – draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.
- 1.11. **Draudimo rizika** – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.
- 1.12. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus.
- 1.13. **Draudimo sutartis** – draudimo rūšies taisyklių pagrindu sudaroma rašytinė sutartis tarp draudiko ir draudėjo. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti joje numatytą draudimo įmoką. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui sumokėti draudimo išmoką. Draudimo sutartį sudaro:

- draudimo liudijimas (polisas) ir jo priedai;
 - draudimo taisyklės ir (arba) kitos draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių draudėjas ir draudikas susitaria raštu (individualios draudimo sutarties sąlygos);
 - prašymas sudaryti draudimo sutartį, jeigu toks buvo pateiktas.
- 1.14. **Draudimo taisyklės** – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos, kurias sudaro:
- bendrosios draudimo sąlygos;
 - draudimo rūšies sąlygos;
 - draudimo rūšies papildomos sąlygos. Draudimo sutarčiai taikomos tik tos papildomos draudimo rūšies sąlygos, kurios nurodytos draudimo liudijime.

Esant prietaravimui tarp bendrųjų draudimo sąlygų ir draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamos draudimo rūšies sąlygomis. Esant prietaravimui tarp draudimo rūšies papildomų sąlygų ir bendrųjų ar draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamos draudimo rūšies papildomomis sąlygomis.

Draudimo taisyklės skelbiamos viešai draudiko tinklalapyje www.gjensidige.lt, taip pat prieš sudarant draudimo sutartį jų kopija įteikiama draudėjui.

Jeigu tam tikri klausimai neaparti šiose Draudimo taisyklėse, vadovaujamos Lietuvos Respublikos įstatymais.

- 1.15. **Draudimo vertė** – draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė.
- 1.16. **Išskaita** – fiksuota pinigų suma arba procentais išreikštas ar kitaip draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuriuo draudžiamoji įvykiu atveju mažinama mokėtina draudimo išmoka (šio dydžio suma draudėjas pats prisideda prie nuostolių atlyginimo).
- 1.17. **Besąlyginė išskaita** – suma, kuria kiekvieno draudžiamoji įvykiu atveju draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką. Jeigu draudimo sutartyje nenurodyta kitaip, laikoma, kad išskaita besąlyginė.
- 1.18. **Sąlyginė išskaita** – nuostolio dalis, išreikšta pinigų suma, kurią draudėjas apmoka, jei patirtas nuostolis neviršija išskaitos dydžio. Jeigu nuostolis viršija sąlyginės išskaitos dydį, draudimo išmoka mokama neišskaičiuojant išskaitos.
- 1.19. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba draudėjo, o draudimo sutartyje nurodytas atvejis – ir apdraustąjį, paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 1.20. **Nedraudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje arba įstatymuose nurodytas įvykis, kuriam įvykus draudikas nemoka draudimo išmokos.

2. Draudimo sutarties sudarymas

- 2.1. Draudimo sutartis sudaroma draudėjo ir draudiko susitarimu.
- 2.2. Draudėjas gali (jeigu draudimo rūšies sąlygose nenurodyta kitaip) sudaryti draudimo sutartį savo arba dėl kito asmens, kuris nurodomas draudimo liudijime, turintis interesus. Toks asmuo tampa apdraustuoju. Draudimo sutarties sąlygos, kurios taikomos draudėjui, galioja ir apdraustajam, išskyrus pareigą mokėti draudimo išmokas.
- 2.3. Draudėjas pateikia draudikui rašytinį prašymą dėl draudimo sutarties sudarymo arba išreikšia norą sudaryti ją kitu būdu (internetu, telefonu, e. paštu, klientų aptarnavimo vietoje).
- 2.4. Draudėjas atsako už kreipiniesi dėl draudimo sutarties sudarymo nurodytų duomenų teisingumą.
- 2.5. Draudimo sutarties sudarymą patvirtina draudiko išduotas draudimo liudijimas. Iki draudimo išmokos ar jos pirmosios dalies sumokėjimo draudimo liudijimas laikomas draudimo pasiūlymu, nebent draudimo sutartyje numatytas draudimo įmokos ar jos pirmosios dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpis.
- 2.6. Draudikas, vertindamas draudimo riziką, tvarko duomenis apie draudimo objektą. Priklausomai nuo draudžiamo objekto, šie duomenys gali būti gaunami iš tokių subjektų kaip VI „Registrų centras“ Nekilnojamojo turto registro, VI „Registra“, Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuro. Išsamesnė informacija pateikiama draudiko interneto svetainėje www.gjensidige.lt esančiuose Asmens duomenų tvarkymo principuose.
- 2.7. Draudimo rūšies taisyklėse gali būti nustatoma ir kitokia draudimo sutarties sudarymo tvarka.

3. Draudimo sutarties galiojimas ir pakeitimas

- 3.1. Draudimo sutartis sudaroma šalių sutartam ir draudimo liudijime nurodytam terminui.
- 3.2. Draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo liudijime nurodytos dienos 00:00 val. (Lietuvos laikui), jei liudijime nėra nurodytas kitas laikas, bet ne anksčiau, nei sumokama sutarta visa draudimo įmoka ar jos pirmoji dalis, jeigu draudimo sutartyje nenumatytas draudimo įmokos ar jos pirmosios dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpis:
- 3.2.1. jeigu draudimo įmoka (jei ji mokama dalimis – jos pirmoji dalis) sumokama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios, draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga pradeda veikti nuo draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios;
- 3.2.2. jeigu draudimo įmoka (jei ji mokama dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios ir po to delsimą ją sumokėti mažiau nei 30 kalendorinių dienų, draudimo sutartis įsigalioja, tačiau draudimo apsauga pradeda veikti nuo paskėsnės dienos 00:00 val. po to, kai buvo sumokėta įmoka; draudimo sutarties terminas šiuo atveju nepratešiamas;
- 3.2.3. jeigu draudimo įmoka (jei ji mokama dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo laikotarpio pradžios ir po to delsimą ją sumokėti 30 kalendorinių dienų ar ilgiau, draudimo sutartis neįsigalioja, draudimo apsauga nepradedama teikti, o pavėluotai sumokėta draudimo įmoka grąžinama draudėjui;
- 3.2.4. sumokėjus tik dalį sutartyje nurodytos draudimo įmokos (jei ji mokama dalimis – dalį pirmosios įmokos) draudimo sutartis neįsigalioja ir draudikas nesuteikia draudimo apsaugos, jei rašytinai draudimo sutartyje nenurodyta kitaip.
- 3.2.5. Jeigu sutartyje numatytas draudimo įmokos (jei ji mokama dalimis – pirmosios jos dalies) atidėjimas, draudimo sutarties įsigaliojimas nesiejamas su įmokos sumokėjimu ir draudimo sutarties įsigalioja bei draudimo apsauga pradeda veikti nuo draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios. Draudėjui nesumokėjus atidėtos draudimo įmokos (jei ji mokama dalimis – pirmosios jos dalies) sutartyje numatytu laiku, taikomos eilinės draudimo įmokos nesumokėjimo pasekmės, numatytos šių Bendrųjų draudimo sąlygų 4.6–4.7 punktuose.

- 3.3. Jeigu draudimo sutartis sudaroma ryšio priemonėmis (šių Bendrųjų sąlygų 7.3.2 punktus), jos įsigaliojimo data nustatoma po 14 kalendorinių dienų nuo sudarymo dienos, išskyrus atvejus, kai draudėjas nurodo anksnę datą. Draudėjui nurodžius anksnę sutarties įsigaliojimo datą, laikoma, kad draudimo apsauga pradeda veikti nuo draudėjo nurodytos datos (anksčiau, nei pasibaigus ryšio priemonėmis sudarytos sutarties atsisakymo terminas kliento prašymu), bet ne anksčiau nei sumokama sutarta visa draudimo įmoka ar jos pirmoji dalis.
- 3.4. Draudimo sutartis gali būti pakeista tik draudiko ir draudėjo rašytiniu susitarimu, išskyrus joje numatytus atvejus.

4. Draudimo įmoka ir jos mokėjimas

- 4.1. Draudimo įmokos dydį apskaičiuoja draudikas, atsižvelgdamas į draudėjo pateiktą informaciją, draudimo objektą, draudimo sumą, draudimo riziką, kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas ir kitą svarbią informaciją.
- 4.2. Draudimo įmokos galima sumokėti pavedimu, grynaisiais, naudojantis elektronine bankininkyste arba draudiko partnerių tinklu. Galimybė sumokėti draudimo įmokas grynaisiais arba atsisakyti mokėjimo kortele sudaroma tik kai kuriuose, draudiko parinktuose, padalinuose. Draudėjas atsako už tai, kad jo mokama draudimo įmoka laiku patektų į draudiko sąskaitą banke ir kad mokėjimo dokumentuose būtų įrašyti visi draudiko reikalaujami mokėtojų ir draudimo sutartį identifikuojantys rekvizitai.
- 4.3. Faktinė draudimo įmokos sumokėjimo diena laikoma ta diena, kai draudimo įmoka įrašoma į draudiko ar draudiko įgalioto draudimo tarpininko nurodytą sąskaitą banke arba sumokama grynaisiais ir tenkina šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 4.2 punkto reikalavimus, kitu atveju – diena, kai draudikas identifikuoja gautą draudimo įmoką.
- 4.4. Draudimo įmokas už draudėją gali sumokėti kiti asmenys, neįgydami jokių teisių į draudimo sutartį ir sumokėtas draudimo įmokas. Jeigu draudėjas nutraukia draudimo sutartį prieš terminą ar kitais pagrindais susidaro grąžintinas draudimo įmokos likutis, jis grąžinamas draudėjui, neatsižvelgiant į tai, kas mokėjo draudimo įmoką ar jos dalį, išskyrus draudimo sutartyje nurodytas ar draudėjo ir draudiko atskirai raštu sutartas išimtis.
- 4.5. Jeigu draudimo įmoka ar jos dalis nesumokama sutartu laiku, draudikas turi teisę skaičiuoti 0,02 % dydžio delspinigius nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.
- 4.6. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), draudikas apie tai privalo pranešti draudėjui raštu nurodydamas, kad per 30 dienų nuo pranešimo išsiuntimo draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutarties pasibaigęs. Informacijos pateikimo tvarka nurodyta šių Bendrųjų draudimo sąlygų 13 punkte.
- 4.7. Tuo atveju, kai draudimo įmoka iš dalies buvo sumokėta ir po sutarties nutraukimo dėl įmokos nesumokėjimo lieka klientui grąžintina suma, iš grąžintinos įmokos dalies išskaičiuojamos sumos, numatytos šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 8.3 punkte.

5. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos

- 5.1. **Draudėjo teisės:**
- 5.1.1. susipažinti su Draudimo taisyklėmis ir gauti jų kopiją;
- 5.1.2. draudžiamoji įvykiu atveju reikalauti, kad draudikas įstatymuose ir (ar) draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką;
- 5.1.3. gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykiu tyrimą;
- 5.1.4. nutraukti draudimo sutartį jeigu nustatyta tvarka;
- 5.1.5. reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką, jeigu draudimo rizika sumažėja, o draudikui nesutikus pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmokos – kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms arba nutraukti draudimo sutartį jeigu nustatyta tvarka.
- 5.2. **Draudėjo pareigos:**
- 5.2.1. prieš sudarant draudimo sutartį, raštu pateikti prašymą sudaryti draudimo sutartį ir prašyme nurodytus kitus dokumentus. Rašytinis prašymas sudaryti draudimo sutartį turi būti pateiktas, jeigu tai nurodyta draudimo rūšies sąlygose;
- 5.2.2. suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamoji įvykiu atsitikimo tikimybei ir šiuo įvykiu galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai). Esminės aplinkybės, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką prieš sudarant draudimo sutartį:
- 5.2.2.1. informacija, nurodoma rašytiniame prašyme sudaryti draudimo sutartį (jeigu toks prašymas būtinas pagal draudimo rūšies sąlygas);
- 5.2.2.2. informacija, kurios draudikas pareikalavo raštu;
- 5.2.2.3. informacija, kurią draudikas prašo pateikti, kai draudimo sutarties sudaroma internetu ar telefonu;
- 5.2.2.4. informacija apie kitas draudimo sutartis, pagal kurias draudimo objektas apdraustas nuo tų pačių rizikų;
- 5.2.2.5. draudimo rūšies sąlygose, be anksčiau minėtų, gali būti nustatomos ir kitos aplinkybės, galinčios turėti esminės įtakos vertinimo rizikai;
- 5.2.3. informuoti apdraustąjį, naudos gavėją ir (arba) mokėtoją apie ketinamą sudaryti, sudarytą draudimo sutartį, supažindinti apdraustąjį, naudos gavėją su draudimo sutarties sąlygomis ir jų pakeitimais, užtikrinti, kad visu draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu apdraustieji, naudos gavėjai nepriestariauja dėl jų paskyrimo apdraustais ar naudos gavėjais. Informuoti apdraustąjį, naudos gavėją ir (arba) mokėtoją, kad jų asmens duomenys perduodami draudikui draudimo sutarties sudarymo tikslu, ir supažindinti su ADB „Gjensidige“ Asmens duomenų tvarkymo principais;
- 5.2.4. mokėti draudimo įmokas draudimo sutartyje nurodytais terminais; atliktam mokėjimo pavedimui mokėjimo dokumentuose įrašyti visus draudiko reikalaujamus mokėtojų ir draudimo sutartį identifikuojančius rekvizitus;
- 5.2.5. vykdyti draudiko nurodymus siekiant mažinti riziką ir laikytis saugumo priemonių, nustatytų draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje, taip pat laikytis draudiko nurodymų, duotų draudimo sutarties galiojimo metu;
- 5.2.6. nedelsiant pranešti draudikui apie padidėjusią riziką ar kitą įvykių atvejį, kai iš esmės keičiasi draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės; rizikos padidėjimas ir kiti atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, apibrėžiamos draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje;

- 5.2.7. draudžiamoji įvykiu atveju ar susiklosčius aplinkybėms, dėl kurių kyla realus draudžiamoji įvykiu atsiradimo pavojus, užregistruoti įvyki draudiko tinklalapyje www.gjensidige.lt, savitarne arba telefonu 1626 ir vykdyti pareigas, nustatytas draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje, taip pat vykdyti užregistruotas įvyki draudiko duotas nurodymus.

- 5.3. **Draudiko teisės:**
- 5.3.1. prieš sudarant draudimo sutartį draudikas turi teisę (bet neprivalo) apžiūrėti arba įvertinti draudžiamąjį objektą, o pririekus – ir savo lėšomis paskirti ekspertus draudimo rizikai įvertinti. Draudiko atlikti vertinimai, bet kokiu jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreikšta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali būti draudėjo naudojama kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelia pavojaus aplinkai, atitinka įstatymus ir kitus teisės norminius aktus, inžinerinius, pramoninius standartus ar kitus reikalavimus;
- 5.3.2. jeigu draudimo interesas susijęs su finizio asmens sveikata, draudikas turi teisę reikalauti iš draudėjo dokumentų, patvirtinančių draudėjo (apdraudžiamo asmens) amžių, sveikatos būklę, profesiją ir kitas draudimo rizikai turinčias reikšmes aplinkybes;
- 5.3.3. atsisakyti sudaryti draudimo sutartį nenurodydamas priežasties;
- 5.3.4. padidėjus draudimo rizikai ar pasikeitus kitoms esminėms draudimo sutarties aplinkybėms, reikalaujant pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir (arba) perskačiuoti draudimo įmoką; jeigu draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo pasikeitus esminėms sutarties aplinkybėms;
- 5.3.5. jeigu draudėjas nepraneša apie draudimo rizikos padidėjimą ar iš esmės pasikeitus draudimo sutarties aplinkybėms, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlygti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos įmokos; draudimo rizikos padidėjimo atveju nustaotami draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ir kituose draudimo sutartį sudarančiuose dokumentuose;
- 5.3.6. nutraukti draudimo sutartį įstatymuose ir draudimo taisyklėse nustatyta tvarka;
- 5.3.7. taikyti mokesčių už draudimo liudijimo dublikato išdavimą.
- 5.4. **Draudiko pareigos:**
- 5.4.1. mokėti draudimo išmoką tik įsitikinus, kad draudžiamasis įvykis tikrai atsitiko;
- 5.4.2. pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir perskačiuoti draudimo įmoką, jeigu sutarties galiojimo laikotarpiu iš esmės pasikeitus aplinkybėms draudimo rizika sumažėja;
- 5.4.3. jeigu draudimo sutartis nutraukiama, grąžinti draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, išskyrus draudimo taisyklėse numatytus atvejus, kai nepanaudota įmokos dalis negrąžinama.
- 5.5. Draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose, draudimo sutartyje gali būti apibrėžiamos ir kitos draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos.

6. Draudimo išmokos mokėjimo tvarka

- 6.1. Draudimo išmokos už draudžiamuosius įvykius mokamos draudimo rūšies sąlygose sutartos draudimo sutarties apsaugos ribose.
- 6.2. Draudimo apsauga taikoma visiems draudžiamiesiems įvykiams, įvykiusiems galiojant draudimo sutarčiai. Jeigu draudimo sutartyje numatyta taikyti draudimo apsaugą ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykiusiems iki įsigaliojant draudimo sutarčiai, tokia sąlyga galioja, jei draudimo sutarties šalys apie draudžiamąjį įvyki, kuris įvyko iki įsigaliojant draudimo sutarčiai, nežino, neturėjo ir negalėjo žinoti.
- 6.3. Draudėjas, apdraustasis ir (ar) nukentėjęs trečiasis asmuo privalo pateikti draudikui visus reikiamus dokumentus ir informaciją apie įvyki, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, priežastis ir pasekmes, reikalingus draudimo išmokos dydžiui, tokia sąlyga galioja, jei draudimo sutarties šalys apie draudžiamąjį įvyki, kuris įvyko iki įsigaliojant draudimo sutarčiai, nežino, neturėjo ir negalėjo žinoti.
- 6.4. Draudimo išmokos mokėjimo terminai:
- 6.4.1. draudimo išmoka išmokama ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gauna visą reikiamą dokumentais pagrįstą informaciją, svarbią ir būtiną draudžiamoji įvyki faktui, aplinkybėms, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti;
- 6.4.2. jeigu dėl įvyki, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, draudėjui, apdraustajam arba naudos gavėjui reikiamas civilinis išieškys, keliami baudžiamieji byla, jo atžvilgiu pradėtas teismo procesas, atliekamas ikiteisiminis arba kitas privalomas valstybės institucijos tyrimas, draudikas turi teisę atidėti išmokos mokėjimą iki ikiteisiminio tyrimo ar kitos privalomai tyrimą atliekančios institucijos tyrimo pabaigos ir (ar) iki teismo sprendimo įsiteisėjimo arba bylos sustabdymo ar nutraukimo dienos;
- 6.4.3. jeigu draudimo išmoka neišmokėta, kas 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvyki gavimo dienos draudikas raštu išsamią informuotą draudėją (naudos gavėją ar nukentėjusį trečiąjį asmenį) apie draudžiamąjį įvyki tyrimo eigą, išskyrus atvejus, kai trūksta dokumentų ar informacijos tik iš draudėjo (naudos gavėjo ar nukentėjusio trečiojo asmens) ir draudėjas (naudos gavėjas ar nukentėjęs trečiasis asmuo) jau yra informuotas apie dokumentus ar informaciją, kuriuos privalo pateikti draudžiamoji įvyki tyrimui;
- 6.4.4. jeigu nustatyta, kad įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio ir tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius, draudėjas pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neįgincijamai draudimo išmokai.
- 6.5. Draudimo išmoka mokama pavedimu į banko atskaitomąją sąskaitą.
- 6.6. Jeigu apdraustasis nepilnametis, draudimo išmoka mokama:
- 6.6.1. jį asmeninei banko sąskaita, jeigu tokią sąskaitą nepilnametis turi ir jos numeris nurodytas draudikui;
- 6.6.2. tais atvejais, kai nepilnametis iki keturiolikos metų neturi asmeninės banko sąskaitos, esant vieno iš tėvų ar globėjų prašymui ir raštiškam kito tėvo ar globėjo sutikimui draudimo išmoka mokama į vieno iš jo tėvų ar jo globėjo sąskaitą;
- 6.6.3. tais atvejais, kai nepilnametis nuo keturiolikos iki aštuoniolikos metų neturi asmeninės banko sąskaitos, jo raštišku sutikimu draudimo išmoka mokama į vieno iš jo tėvų ar globėjų (rūpintojų) sąskaitą.
- 6.7. Draudikas, mokėdamas draudimo išmoką draudėjams, turintiems teisę įstatymų nustatyta tvarka susigrąžinti mokesčius, kad draudimo objektą būtų galima atstatyti iki buvusios būklės, mažina draudimo išmoką atitinkama galimų susigrąžintinų

- mokesčių suma. Šiuo atveju skaičiuojant išmokos dydį pirmiau- sia atimama mokesčių suma, o po to išskaita.
- 6.8. Atleidimas nuo draudimo išmokos mokėjimo:
- 6.8.1. draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jeigu draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo, apdraustojo ar naudos gavėjo tyčios, išskyrus teisės aktų numatytus atvejus;
- 6.8.2. draudimo išmoka nemokama, jeigu reikalavimas ją mokėti remiasi apgaula, t. y. jei draudėjas, su juo susiję asmenys, apdraustasis ar naudos gavėjas bandė sukliudinti draudiką klas- todamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, neteisėtai padidindamas nuostolių sumą;
- 6.8.3. teisės aktai gali nustatyti ir kitus atleidimo nuo draudimo išmo- kos mokėjimo atvejus.
- 6.9. Draudikas turi teisę sumažinti ar atsiskaityti mokėti draudimo išmoką, jeigu draudėjas, apdraustasis ir naudos gavėjas arba kuris nors iš jų:
- 6.9.1. tinkamai neinformuoja draudiką, pateikia neteisingą ar nepilną informaciją apie draudžiamąjį įvykį;
- 6.9.2. nesima priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti;
- 6.9.3. nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar protingų draudiko reika- lavimų, susijusių su draudimo rizikos sumažinimu;
- 6.9.4. nesuteikia draudikui galimybės tinkamai įvertinti nuostolių dydį ir (ar) priežastis;
- 6.9.5. nesima priemonių, kurios leistų išsiaiškinti žalos atlyginimą iš ją padariusio asmens, ar veikia keldamas sunkumų draudikui įgyvendinti šio reikalavimo teisę (subrogaciją);
- 6.10. Jeigu įvykus draudžiamajam įvykiui draudėjas dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie esmines aplinkybes, draudikas pri- valo išmokėti draudimo išmokos, kuri būtų išmokama draudėjui įvykdžius savo pareigą, dalį, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir tos draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta žinant ne- pateiktą informaciją, santykiui.
- 6.11. Draudimo įmokos įskaitymas:
- 6.11.1. draudikas turi teisę (bet neprivalo) iš draudimo išmokos išskai- tyti pagal bet kurią sudarytą draudimo sutartį nesumokėtą draudimo įmoką, kurios mokėjimo terminas suėjęs, ir kitas laiku nesumokėtas sumas; jeigu išskaitymas nėra daromas, draudė- jui lieka pareiga sumokėti numatytas draudimo įmokas ir kitus išskolinimus;
- 6.11.2. jeigu išmokėjęs draudimo išmoką draudimo sutartis pasibaigia, iš draudimo išmokos išskaitomas visos pagal tą draudimo su- tartį nesumokėtos draudimo įmokos.
- 6.12. Jeigu apdraudus tą patį objektą pagal kelias draudimo sutartis su skirtingais draudikais (dvigubas draudimas) draudimo suma viršija draudimo vertę, mokama draudimo išmoka, proporcinga draudimo sumų pagal visas draudimo sutartis santykiui.
- 6.13. Jeigu išmokėjęs draudimo išmoką ar jos dalį paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmo- ka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažesnė, draudikui raštu pareikalavus, draudėjas privalo per 30 kalendorinių dienų grąžinti jam draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymu nustatytus atvejus. Tokią pat pareigą turi ir apdraus- tasis arba naudos gavėjas.
- 6.14. Draudikas nesuteikia draudimo apsaugos ir nemoka draudimo išmokų, jeigu draudimo apsaugos suteikimui ir draudimo išmo- kų mokėjimui taikomas Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos ar kitos tarptautinės prekybos, ekonominės ar kitokios sankcijos, draudimai, apribojimai bei kiti draudikui taikomi įstatymai, nu- rodomai ir reglamentai.

7. Draudimo sutarties pabaiga

- 7.1. Draudimo sutarties terminas pasibaigia draudimo sutartyje (liudijime) nurodytos dienos 24:00 val. (Lietuvos laikui), jeigu draudimo sutartyje (liudijime) nenurodytos kitas laikas. Draudimo sutarties galiojimai artėjant prie pabaigos draudi- kas prieš protingą terminą turi teisę priminti draudėjui apie besibaigiantį draudimo sutarties terminą ir pasiūlyti pratęsti draudimo apsaugą atsiųsdamas (pateikdamas) tos pačios rūšies draudimo pasiūlymą naujam laikotarpiui. Draudimo sumos, įmokos, kitos taikytinos sąlygos nurodomos draudi- mo pasiūlyme. Jame taip pat nurodomos sąlygos, kaip drau- dėjas gali išreikšti valią dėl sutikimo su pateiktu pasiūlymu. Draudėjas, nepageidaujantis gauti priminimo apie besibaig- iančią draudimo sutartį, savo nesutikimą gali pateikti drau- dikui telefonu 1626.

- 7.2. **Draudimo sutartis pasibaigia prieš galiojimo terminą:**
- 7.2.1. jeigu dėl su draudžiamuoju įvykiu nesujusius priežasčių išnyko draudžiamąjį įvykio tikimybė arba draudimo rizika;
- 7.2.2. draudikui sumokėjus visos įmokos, atitinkančias draudimo sutartyje numatytą draudimo sumą visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui;
- 7.2.3. jeigu draudimo objektas yra visiškai sunaikintas (kaip tai numa- tyta draudimo rūšies sąlygose);
- 7.2.4. jeigu draudėjas (juridinis asmuo) likviduojamas ir nėra jo teisių bei pareigų perėmėjo;
- 7.2.5. jeigu pasikeičia apdraustojo turto savininkas, išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties šalys ir naujasis turto savininkas raštu sutaria kitaip arba kai naujuoju savininku tampa pats draudė- jas (pvz., draudėjas išperka turtą lizingo ar kitu būdu). Drau- dimo sutartis dėl šiame punkte nurodytos priežasties nutrau- kiama kita darbo diena po to, kai draudikui pranešama apie atitinkamą pasikeitimą;
- 7.2.6. draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies po drau- diko pranešimo (šių Bendrųjų sąlygų 4.6 punktas);
- 7.2.7. jeigu yra kiti įstatymuose ar draudimo sutartyje nustatyti su- tarčių ar pareigų galiojimo pabaigos pagrindai.

- 7.3. **Draudimo sutarties nutraukimas ar atsiskyrimas draudėjo iniciatyva:**
- 7.3.1. draudėjas turi teisę dėl bet kokios priežasties nutraukti draudi- mo sutartį, pranešdamas draudikui raštu ne mažiau kaip prieš 15 dienų iki pagedaujamos nutraukimo dienos;
- 7.3.2. draudėjas fizinis asmuo, su verslu, prekyba, amatu ar profesija susijusiais tikslais sudaręs draudimo sutartį nuostoliniu būdu, nurododamas tik ryšio priemonėmis (internetu, telefonu, e. paštu) ar kitu būdu, t. y. draudikui ir draudėjui fiziniskai nesant kartu, turi teisę atsiskaityti tokios draudimo sutarties per 14 ka- lendorinių dienų nuo jos sudarymo dienos, išskyrus:
- 7.3.2.1. draudimo sutartis, kurios terminas trumpesnis nei vienas mė- nuo;
- 7.3.2.2. draudimo sutartis, kurios kliento prašymu abi šalys visiškai įvykdo (t. y. draudikas suteikia draudimo apsaugą, o draudėjas sumoka draudimo įmoką) nepasibaigus 14 kalendorinių dienų terminui nuo draudimo sutarties sudarymo dienos;

- 7.3.3. draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį kitais teisės aktų nuostatų ar draudimo sutarties sąlygų numatytais atve- jais ir nustatyta tvarka.
- 7.4. **Draudimo sutarties nutraukimas draudiko iniciatyva:**
- 7.4.1. jeigu sudarius draudimo sutartį nustatoma, kad draudėjas ar apdraustasis suteikė draudikui ar jo atstovui žinomas melagin- gą informaciją apie esmines aplinkybes, draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurios buvo nuspėtos, iki draudžiamąjį įvykio išnyko ar neturėjo jam įtakos;
- 7.4.2. jeigu draudėjas ar apdraustasis dėl neatsargumo nepateikė in- formacijos apie esmines aplinkybes, šioms paaiškėjus draudikas ne vėliau kaip per du mėnesius turi teisę pasiūlyti draudėjui pa- keisti draudimo sutartį. Draudėjui atsiskaičius tai padaryti arba per vieną mėnesį neatsakius į draudiko pasiūlymą, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį;
- 7.4.3. jeigu draudikas, žinodamas aplinkybes, apie kurias draudėjas neinformavo dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo su- tarties, draudikas per du mėnesius nuo paaiškėjusio fakto, kad draudėjas nepateikė nustatytos informacijos dėl neatsargumo, turi teisę nutraukti draudimo sutartį;
- 7.4.4. draudimo rūšies taisyklėse gali būti numatyti ir kiti atvejai, kai draudimo sutartis gali būti nutraukta draudiko iniciatyva arba pasibaigia.

8. Atsiskaitymo tvarka nutraukus draudimo sutartį

- 8.1. Jeigu draudimo sutartis nutraukiama ar pasibaigia iki jos ter- mino pabaigos, draudikas turi teisę į įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.
- 8.2. Jeigu draudimo sutartis pasibaigia ar nutraukiama pagal šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 7.3.2 – 7.3.3, 7.5.1 punktus, likusi draudimo įmokos dalis draudėjui negrąžinama.
- 8.3. Jeigu draudimo sutartis pasibaigia ar nutraukiama draudėjo iniciatyva arba pagal šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 7.3.4–7.3.7, 5.1.2 ar 8.4.2 punktus, draudikas iš draudėjui grąžin- tos įmokos dalies išskaičiuoja sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (20 % įmokos už nepanaudotą draudimo terminą, ne ilgesnį kaip vienį metai, bet ne mažiau nei 14 Eur); jeigu drau- dimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų neįmanoma iš- skaičiuoti iš draudėjo sumokėtos įmokos dalies (nepakankama suma), šias išlaidas privalo padengti draudėjas. Grąžintinos ar mokėtinos sumos skaičiuojamos ne anksčiau kaip kitą darbo dieną po tos dienos, kai draudikui pranešama apie aplinkybes, sudarančias pagrindą draudimo sutarties nutraukimui arba pasibaigimui.
- 8.4. Jeigu draudėjas atsiskao ryšio priemonėmis sudarytos draudi- mo sutarties (šių Bendrųjų sąlygų 7.3.2 punktas) per 14 kalen- dorinių dienų nuo draudimo sutarties sudarymo dienos:
- 8.4.1. jei draudimo apsauga buvo pradėta teikti – grąžinama visa su- mokėta draudimo įmoka, neatskaičius administracinių išlaidų;
- 8.4.2. jeigu draudimo apsauga buvo pradėta teikti – grąžinama nepa- naudota draudimo įmoka, išskaičiuojant draudimo įmokos dalį, proporcingą suteiktos draudimo apsaugos terminui.
- 8.5. Jeigu draudėjas nebuvo sumokėjęs visų sutartų draudimo įmo- kų iki draudimo sutarties nutraukimo ar pasibaigimo datos, nu- traukiant sutartį ar jai pasibaigus jis privalo sumokėti draudimo įmokos dalį už iki draudimo sutarties nutraukimo ar pasibaigi- mo suteiktą draudimo apsaugą.
- 8.6. Grąžintina draudimo įmoka ar jos dalis perduama į draudėjo nurodytą atsiskaitymo sąskaitą ne vėliau kaip per 14 darbo dienų nuo draudėjo raštiško prašymo gavimo dienos, bet ne anks- čiau kaip po draudimo sutarties nutraukimo ar pasibaigimo.

9. Ilgesnių nei vienu metu draudimo sutarčių sąlygos

- 9.1. Jeigu draudimo liudijime nustatytas ilgesnis nei vienu metu draudimo sutarties terminas, kiekvienų einamųjų metų draudi- mo pabaigoje draudikas turi teisę:
- 9.1.1. kitiems draudimo metams nustatyti kitas draudimo sumas, draudimo įmokas, išskaitas (pvz., siekdamas išvengti nevisiško draudimo, infliacijos, dėl įstatymų, perdraudimo sąlygų pasikei- timo, nuostolių istorijos ir pan.);
- 9.1.2. kitiems draudimo metams taikyti naują draudimo taisyklių re- dakciją;
- 9.2. Naujos draudimo sutarties sąlygos įsigalioja nuo kitų draudimo metų pradžios tik jeigu tenkinamos abi šios sąlygos:
- 9.2.1. draudikas draudėjui (o jeigu yra naudos gavėjas – ir šiam) raštu pasiūlė pakeisti draudimo sąlygas ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki einamųjų draudimo metų pabaigos ir
- 9.2.2. draudėjas ir (ar) naudos gavėjas iki einamųjų draudimo metų pabaigos raštu nepranešė apie nesutikimą su draudimo sutar- ties sąlygų pakeitimu.
- 9.3. Jeigu draudėjas ir (ar) naudos gavėjas nesutinka su draudi- ko siūlomais draudimo sutarties sąlygų pakeitimais ir apie tai pranešė draudikui raštu iki einamųjų draudimo metų pabaigos, draudimo sutartis nutrūksta nuo einamųjų draudimo metų pa- baigos ir draudėjui grąžinama visa sumokėta draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, neišskaičiuo- jant draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų.
- 9.4. Draudikui neatsiuntus pasiūlymo keisti draudimo sąlygas draudimo sutartis kitais draudimo metais galioja tomis pa- čiomis sąlygomis kaip praėjusiais ir draudimo įmoka turi būti mokama tokia pati ir tais pačiais terminais, kaip ir draudimo metais prieš tai.

10. Pareiga saugoti informaciją

- 10.1. Draudikas saugo gautą informaciją apie draudėją, apdraustą asmenį ar naudos gavėją ir jos neatskleidžia tretiesiems asme- nims, išskyrus teisės aktų numatytus atvejus.
- 10.2. Informacija apie draudėją, apdraustąjį ar naudos gavėją gali būti atskleista:
- 10.2.1. teismams, teisėsaugos, priežiūros, ginčų nagrinėjimo ir kitoms institucijoms įstatymu nustatytais atvejais;
- 10.2.2. perdraudikams, draudiko akcininkų grupės įmonėms;
- 10.2.3. draudiko samdomiems ekspertams, atstovams, konsultantams ir kitiems teikiantiems draudikui paslaugas subjektams;
- 10.2.4. gavus raštišką draudėjo, apdraustojo, naudos gavėjo sutikimą arba prašymą;
- 10.2.5. kitais teisės aktų numatytais atvejais.

11. Draudimo sutartimi nustatytų teisių ir pareigų perdidimas

- 11.1. Draudikas turi teisę iš draudimo sutarties kylančias savo teises ir pareigas perleisti kitiems draudikams įstatymu numatyta tvarka. Apie ketinimą perleisti iš draudimo sutarties kylančias savo teises ir pareigas draudikas turi informuoti įstatymu nu- statyta tvarka.
- 11.2. Draudėjas be raštiško draudiko pritarimo neturi teisės perleisti iš draudimo sutarties kylančių savo teisių ir pareigų.

12. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko spren- dimo tvarka

- 12.1. Skundus dėl draudiko ar draudimo produktų platintojo vei- kos galima pateikti ADB „Gjensidige“ elektroniniu paštu info@gjensidige.lt ar draudiko buveinės adresu Žalgirio g. 90, Vilnius.
- 12.2. Išsami informacija apie skundų pateikimo ir ginčų nagrinėjimo tvarką, įskaitant dėl draudimo produktų platintojo veiklos, skel- biama draudiko tinklalapyje www.gjensidige.lt.
- 12.3. Ginčai, kylančius iš draudimo sutarties, sprendžiami derybomis. Jeigu šalys nepasiekia susitarimo, ginčas sprendžiamas neteis- mine tvarka Lietuvos banke, Totorių g. 4, LT-01103 Vilnius (dau- giiau informacijos www.lb.lt) arba kompetentingame Lietuvos Respublikos teisme.
- 12.4. Draudimo sutartims taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu draudimo sutartyje (individualioje draudimo sutartyje arba draudimo liudijime) šalys nesutarė kitaip.

13. Informacijos teikimo kitai sutarties šaliai tvarka

- 13.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis (taip pat ir apdraustasis bei naudos gavėjas) privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu.
- 13.2. Pranešimai, išsiųsti kitai šaliai paprastu arba elektroniniu paštu ar per kurjerį draudimo sutartyje nurodytais adresais arba pa- teikti draudiko savitarnos svetainėje, laikomi tinkamai įteiktais.
- 13.3. Laikoma, kad pranešimo tinkamo įteikimo diena yra:
- 13.3.1. kita darbo diena po pranešimo išsiuntimo dienos – siunčiant elektroniniu paštu;
- 13.3.2. siunčiant paštu:
- a) paprastu laišku išsiūstas pranešimas laikomas įteiktu praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo;
- b) registruotu laišku išsiūsto pranešimo gavimo diena, nurodyta oficialiame pašto įstaigos spaude;
- c) per kurjerį siunčiamo pranešimo diena laikoma jo įteikimo adre- sato diena;
- 13.3.3. kita darbo diena po pranešimo pateikimo dienos – teikiant per draudiko savitarnos svetainę;
- 13.4. Draudimo sutarties šalys apie pasikeitusį adresą ar kitus kon- taktinius duomenis privalo informuoti viena kita per 15 dienų nuo šių duomenų pasikeitimo. Draudėjas informaciją apie pa- sikeitimus savo kontaktinius duomenis gali pateikti draudikui telefonu 1626, draudiko interneto svetainės savitarnos skiltyje, arba šių Bendrųjų draudimo sąlygų 13.3 punkte numatytais būdais.

14. Asmens duomenų apsauga

- 14.1. Vykdydamas draudimo sutartį, draudikas veikia kaip duomenų valdytojas ir tvarko asmens duomenis, vadovaudamasis Ben- drojo duomenų apsaugos reglamento (toliau – BDAR), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitų asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.
- 14.2. Draudikas asmens duomenis tvarko tik iš anksto nustatytais tikslais tam, kad galėtų sudaryti ir vykdyti draudimo sutartį ir atlikti su ja susijusius veiksmus: identifikuoti draudimo sutarties šali, gauti informaciją apie draudžiamą turtą, įvertinti ir valdyti draudimo riziką, pateikti draudimo pasiūlymą ir parengti draudi- mo sutartį, apskaičiuoti žalos dydį, vykdyti draudžiamųjų įvykių administravimą, draudimo įmokų ir išmokų operacijų adminis- travimą (įskaitant sąskaitų siuntimą ir skolų išieškojimą), susi- siekti su draudėju dėl sutarties vykdymo ar norėdamas priminti artėjantį sutarties pabaigos terminą.
- 14.3. Draudikas, vadovaudamasis jam taikomais teisės aktais, turi teisę tvarkyti ne tik draudėjo, bet ir kitų su draudimo sutartimi susijusių šalių asmens duomenis. Priklausomai nuo draudimo produkto specifikos ir konkrečios situacijos, draudikas tvarko naudos gavėjų, apdraustųjų, mokėtojų ir kitų su draudimo su- tarties vykdymu susijusių asmenų duomenis.
- 14.4. Draudikas, kaip duomenų valdytojas, turi teisę pasitelkti duo- menų tvarkytojus, kurie teikdami paslaugas tvarko asmens duomenis jo vardu.
- 14.5. Draudikas tvarko asmens duomenis tik tais atvejais, kai: duo- menų tvarkymas būtinas siekiant sudaryti ir (arba) vykdyti jau sudarytą draudimo sutartį; turi tvarkyti asmens duomenis todėl, kad jį tai daryti įpareigoja teisės aktai; asmuo yra davęs sutikimą dėl savo duomenų tvarkymo; duomenis tvarkyti būti- na teisėtoms draudiko ar trečiosios šalies interesams.
- 14.6. Asmenys, kurių asmens duomenis tvarko draudikas (toliau – duomenų subjektai), turi šias teises: susipažinti su draudiko tvarkomais asmens duomenimis; reikalauti ištaisyti neteisini- gus arba netikslius savo asmens duomenis; ištrinti neteisėtai tvarkomus savo asmens duomenis; reikalauti, kad draudikas apribotų asmens duomenų tvarkymą; reikalauti, kad draudikas perkeltų tvarkomus asmens duomenis; nesutikti, kad būtų tvar- komi asmens duomenis; bet kada atšaukti duotą sutikimą dėl tiesioginės rinkodaros; paduoti skundą priežiūros institucijai.
- 14.7. Draudikas išnagrinėja duomenų subjekto prašymą ir pateikia atsakymą per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo dienos. Šis laikotarpis praeikęs gali būti pratęstas dar dviem mėnesiams, atsižvelgiant į prašymų sudėtingumą ir skaičių.
- 14.8. Draudikas yra paskyręs duomenų apsaugos pareigūną, kurio kontaktinis elektroninio pašto adresas yra dpo@gjensidige.lt.
- 14.9. Išsami informacija apie draudiko vykdomą asmens duomenų tvarkymą, duomenų subjekto teisių įgyvendinimo tvarką skel- biama draudiko interneto svetainėje www.gjensidige.lt esan- čiuose Asmens duomenų tvarkymo principuose.